

I. TEMELJNI CILJI IN POLITIKA GOSPODARSKEGA IN SOCIALNEGA RAZVOJA TER UREJANJE PROSTORA V OBČINI

a) Temeljni cilji in usmeritve gospodarskega razvoja

Temeljni cilj vseh delovnih ljudi in občanov bo nadaljnje uveljavljanje in dograjevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na vseh področjih družbenega življenja. Vsa prizadevanja bodo usmerjena v dvig kvalitete življenja, ki naj se odraža v boljši socialni in materialni varnosti delavcev in občanov ter zagotavljanju enakega družbenoekonomskega položaja vseh ljudi v krajevnih skupnostih občine in mesta. Z uveljavljanjem in poglobljanjem samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na vseh ravneh družbene reprodukcije bodo delovni ljudje sami opredeljevali obveznosti, odgovornosti in pravice pri ustvarjanju in delitvi celotnega prihodka in dohodka ter svobodno in neposredno vplivali na pogoje svojega dela in življenja ter usmerjali družbeni razvoj na vseh področjih.

Za doseg te ciljev je potrebno zlasti:

— za ustvarjanje stabilnejših možnosti gospodarjenja je potrebno, da OZD skrbijo za modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnih kapacitet ob racionalnosti v investicijah. Z boljšo opremljenostjo delovnih mest, modernizacijo tehnologije, avtomatizacijo proizvodnih postopkov, se bo prispevalo k hitrejšemu povečanju produktivnosti in ustvarjenega dohodka na zaposlenega;

— zaposlovati na temelju povečanja deleža zaposlenih delavcev z visoko in višjo izobrazbo, visoko-kvalificiranih delavcev v skupnem številu zaposlenih ter na povečanju deleža zaposlenih delavcev v tistih dejavnostih, ki dosegajo visok dohodek na zaposlenega. Pri tem naj bi imel posebno mesto proces stalnega strokovnega izobraževanja ob delu;

— količinsko in vrednostno krepiti izvoz blaga, da bi s tem pripomogli k enakopravnemu vključevanju gospodarstva v mednarodno delitev dela in nadomeščati uvoz z domačimi surovinami in znanjem; razreševati probleme preskrbe z naravnimi surovinami, viri ter energijo, z varovanjem okolja, da bomo ustvarili zadovoljive pogoje za nadaljnji razvoj;

— pri načrtovanju strateških investicij je treba upoštevati gospodarske, prostorske in socialne kriterije:

a) kapitalna in razvojna intenzivnost, torej zahtevna tehnologija na podlagi znanja in znanstvenih dosežkov,

b) surovinsko manj zahtevne dejavnosti,

c) povezanost z domačimi znanstvenimi institucijami in dosežki,

č) varstvo okolja v vseh oblikah,

d) izvozna usmeritev oz. nadomeščanje uvoza,

e) relativno majhno povečanje delovnih mest,

f) visoka produktivnost;

— zavzeto in načrtno uresničevati združevanje sredstev in dela na ustavnih načelih, obenem pa se na osnovi skupnih vidikov povezovati z gospodarskimi subjekti izven občinskih, mestnih in republiških meja.

b) Temeljni cilji in usmeritve socialnega razvoja

Delovni ljudje in občani na podlagi dogovarjanja in planiranja v SIS, ki so in morajo postati mesto za zavestno, organizirano in zgrajeno obliko svobodnega sporazumevanja in dogovarjanja se povezujejo z namenom, da družbene dejavnosti vse močneje prispevajo k razvoju produktivskih sil, k produktivnosti in k večjim rezultatom sploh v materialni proizvodnji.

Obseg sredstev za družbene dejavnosti pa bo rasel 10 % počasneje od rasti družbenega proizvoda. Financiranje bo temeljilo na selektivni politiki, v kateri bodo imeli prednost:

- družbena vzgoja in varstvo predšolskih otrok,
- izobraževanje,
- osnovno zdravstveno varstvo.

Sredstva, ki bodo rasla po stopnji 3,15 in bodo zagotavljala izvajanje dejavnosti na posameznih področjih v zajamčenem obsegu. Za nadaljnjo izgradnjo manjkajočih objektov družbenega standarda sredstva niso zagotovljena, ampak bi se delovni ljudje in občani morebiti solidarnostno odločali na referendumu za samoprispevek III.

c) Temeljni cilji in usmeritve prostorskega razvoja

I. Značilnosti območij in urbanistična opredelitev:

Območje občine Ljubljana-Siška predstavlja raznoliko območje tako glede samega terena in značilnosti le-tega (ravninski del z izrazito kmetijsko proizvodnjo, razgibano Polhograjsko hribovje z gozdnimi površinami ter ogromen potencial urbaniziranih površin), ravno tako pa tudi glede stopnje komunalne urejenosti prostora ter glede stopnje urbanega standarda (mreža VVZ, šol, zdravstva, rekreacije, kulture, itd.) ter glede predvidene izrabe.

Po svoji opremljenosti in izgrajenosti izstopajo območja v ožjem mestnem prostoru (opredeljenem z GUP) predvsem območja Spodnje Šiške, Zgornje Šiške, območje Kosez in Draveljske gmajne, ki pa so v obratnem redu opremljena s komunalno infrastrukturo in urbanim standardom. V mestnem območju izstopajo po minimalni izrabi prostora in komunalni opremljenosti predvsem območja Vižmarje, Vižmarje-Brod, Gunclje, Stare Dravljice.

V izvenmestnem območju občine Ljubljana-Siška je večja urbanizirana koncentracija na območju Medvod, nekoliko nižja izraba pa je na območju ostalega prostora občine Šiška. Razen območja Medvod, ki je sicer deficitarno na področju komunalne opreme in urbanega standarda, pa je situacija na ostalem (razpršenem) območju absolutno nezadovoljiva tako glede komunalne opreme kakor tudi urbanega standarda.

Območje Polhograjskih Dolomitov, ki je okarakterizirano kot krajinski park, predstavlja nepokrito območje predvsem s stališča komunalne opreme.

Stopnja potrebe naraščanja prebivalstva narekuje večjo »potrošnjo« prostora za proizvodne potrebe, energetske potrebe, rast mesta in mestnj, prometno in komunalno infrastrukturo itd. Zavedaje se tega je v prostoru naravnati možnosti in strateško usmerjati gradnjo na manj kvalitetna zemljišča, s tem da se razvije veliko bolj racionalna izraba prostora.

Prostorski razvoj občine Šiška urejajo štirje različni urbanistični dokumenti:

1. Del občine Šiška, ki se ureja z generalnim planom urbanističnega razvoja mesta Ljubljane, je ožje mestno območje mesta Ljubljane. Dokument je bil sprejet leta 1980.

Za ta del občine je značilna intenzivna pozidava, značilno je, da je večji del površin predvidenih za stanovanjsko pozidavo že pozidan, začena se pojavljati deficit na površinah za proizvodno dejavnost. Komunalna opremljenost je predvsem v novejših stanovanjskih otokih zadovoljiva, sicer pa se pojavljajo v starejših predelih deficiiti na področju komunalne opreme in urbanega standarda. Pomanjkanje je čutiti tudi glede zagotavljanja zelenih rekreacijskih površin v posameznih soseskah, čeprav ima ta del mesta Ljubljane močno zeleno zaledje Polhograjskih Dolomitov in relativno nepozidano območje Šmarne gore in skaručenskih gozdov.

2) Ureditveno območje Medvod se ureja z noveliranim urbanističnim načrtom Medvod, ki obsega KS Medvode in KS Pirniče, sprejet leta 1975.

To območje nudi potencialne možnosti za razvoj industrije ter izgradnje spremljajočih objektov, katere so v precejšnjem deficitu, vendar pa je čutiti pomanjkanje večjih stanovanjskih površin in predvsem smotrno izkoriščanje prostora. Na področju urbanističnega načrta Medvod se nahajajo tudi večji kom-

pleksi kmetijskih površin, katere pa nudijo ogromne količine gradbenega materiala (gramoz) kot potencial mesta Ljubljane.

3) Območje severno od Save (Tacen—Šmartno—Gameljne) se ureja z urbanističnim načrtom TSG, sprejetim leta 1978.

Za to področje je bila značilna razpršena individualna gradnja z malo izrabo prostora ter komunalnim deficitom. Sprejeti urbanistični načrt TSG opredeljuje to območje nekoliko bolj urbanizirano, teži se predvsem za večjo koncentracijo izrabe prostih površin, smotrnejšo stanovanjsko pozidavo (organizirana zadružna gradnja), boljše komunalno opremljenostjo ter zagotavljanje površin za spremljajoče objekte. V že obstoječih pozidanih predelih je režim urejanja lokacijska dokumentacija, nove površine pa se urejajo z zazidalnimi načrti. Zeleni rekreacijski potencial predstavlja Šmarna gora z ožjo okolico.

4) Ostalo območje občine Šiška je opredeljeno z odlokom o urbanističnem redu, sprejetim leta 1974.

Za to območje je značilna izredno redka razpršena individualna gradnja ter večje število nedovoljenih gradenj, kar povzroča precejšnje probleme ob že tako občutnem deficitu na tem področju, ravno tako pa tudi na področju urbanega standarda. Področje sicer predstavlja izrazito ruralno pokrajino z določenimi ambientalnimi kvalitetai ter kmetijskim potencialom.

S ponudbo lokacij je v tesni zvezi vprašanje predvidene izrabe zemljišča, dejanska izgrajenost teh kapacitet, ki bodo na voljo.

Značilne so naslednje ugotovitve:

— nizka izraba celotnega območja občine — ca. 0,35;

— nizka stopnja izgrajenosti, ravno tako pa tudi večje površine, opredeljene kot stanovanjske, prostih ca. 54 % kapacitet;

— predviden relativno nizek tretman Medvod glede na mesto Ljubljana in občino Šiška glede opreme s spremljajočimi dejavnostmi;

— nizka izgrajenost izvenmestnega območja in stimuliran (glede na predvidene zazidljive površine) razpršen razvoj urbanizacije;

— še vedno prenizka izraba proizvodnih površin, čeprav se stanje nekoliko izboljšuje ob izdelavi posameznih zazidalnih načrtov za posamezne zazidalne otoke;

— na področju občine ležijo najslabši gozdni sestoji severno od Šmarne gore na območju Vodice in Bukovice kot možni potencial za izrabo;

— Ljubljansko polje kot kvalitetno bogato s podtalnico, predstavlja vodni potencial za celotno območje mesta Ljubljane.

2. Lokacijska ponudba prostora se v odnosu na povpraševanje kaže v naslednjem:

— kratkoročno, na osnovi že sprejetih vseh stopenj zahtevane urbanistične dokumentacije;

— srednjeročno, na osnovi še ne sprejetih urbanističnih dokumentov, ki pa so v pripravi (zazidalni načrti, urbanistični načrti) ter na podlagi širših urbanističnih dokumentov in kompleksne urbanistične in komunalne politike prostora;

— dolgoročno — na podlagi družbenega plana dolgoročnega razvoja (prostorsko opredeljenega s planiranim projektom Ljubljana 2000) in predvidenih sprejetih urbanističnih dokumentov.

3. Razvojna območja

Upošteva se pripravljenost zemljišča za gradnjo, iniciativo operative (sicer je prisoten razvoj zaradi pomanjkljivo pridobljenega zemljišča, neurejene zadružne gradnje), ravno tako glede na urbano-konceptualne zasnove posameznih krajevnih skupnosti, so

pogojena naslednja razvojna območja na področju občine Ljubljana-Siška.

1. Glavno področje je zidava v zazidalnem otoku SS 8/2 Dravlje težka montaža, prenešeno iz prejšnjega srednjeročnega obdobja kot nerealizirana naloga.

2. Predvidena je prenova Stare Šiške v posameznih karejih, dograditev Stare cerkve kot sestavnega dela le-te ter Urbana (priprava urbanistične dokumentacije za naslednje srednjeročno obdobje).

3. Pripravljajo se tudi zazidalni načrti za zazidalne otoke Guncleje SS 109, Vižmarje za klancem SS 110/1, 2, Vižmarje pod klancem SS 111/1, 2 in Vižmarje-Brod SS 112/1, 2, ki naj bi se glede na potrjene programe krajevnih skupnosti tudi realizirali.

4. Na območju urbanističnega načrta Tacen—Šmartno—Gameljne, realizacija zazidalnih otokov SS 201/4a, SS 201/5 na področju Tacna ter realizacija zazidalnih otokov SS 202/3 b, SS 202/4 a in SS 202/1 c, 1 a na področju Gamelj, za katere so v pripravi zazidalni načrti.

5. Glavno razvojno področje na območju občine Šiška v mestnem območju predstavlja območje Podutika II. faza in Stanežič (v nekoliko zmanjšanem obsegu).

Za razvojno območje Podutika II. faza je že naročena izdelava urbanistične dokumentacije s ciljem, da se že pred koncem tega srednjeročnega obdobja začne z realizacijo. Predvidena je gradnja stanovanjskega tipa (blokovna, zadružno individualna, z vsemi spremljajočimi objekti: trgovinami, šolo, VVZ ustanovami, industrijsko cono ter tudi cono za obrtne dejavnosti).

Razvojno področje Stanežič je opredeljeno z dispozičnim načrtom nadaljevanje in realizacija ZN. Območje je namenjeno stanovanjski izgradnji, proizvodnim dejavnostim (kot nov potencial za industrijo, mestu — služne dejavnosti in obrt) na področju občine Šiška.

6. Dogovorjena razvojna območja na področju občine Šiška v izvenmestnem območju, predvidena za realizacijo v dolgoročnem obdobju do leta 2000 je območje »Vodice« — za katerega so pripravljene urbanistične zasnove (z natečajem) ter se planira priprava urbanistične dokumentacije v tem srednjeročnem obdobju.

7. Potrebna je zgostitev proizvodnih con, kjer je zadostno prostih kapacitet ter je potrebna preveritev na podlagi razvojnih programov razvoja dejanske potrebe posameznih lokacijskih upravičencev na nivoju zazidalnih načrtov (večina jih je v fazi izdelave tehničnega dela zazidalnega načrta) ter omogočiti pospešeno prepletanje proizvodnih dejavnosti tistega tipa, ki se prilagajajo potrebam bivalnega okolja, merilu človeka in skupnosti.

8. V tem srednjeročnem obdobju se planira v Medvodah intenzifikacija centra Medvod z vsemi centralnimi dejavnostmi, zgostitev že obstoječih industrijskih con, delno povečanje stanovanjskih kapacitet ter odpiranje večjih površin za pridobivanje gramoza za potrebe mesta Ljubljane v sklopu novelacije urbanističnega načrta Medvod.

9. S pripravo kmetijskega prostorskega plana kot sestavnega dela družbenega plana za srednjeročno obdobje 1981—1985 se predvideva očuvanje kmetijskih površin ter intenzifikacija proizvodnje le-teh.

10. Na področju infrastrukturnih objektov se predvideva realizacija zahodne obvozne ceste, pričetek gradnje avtoceste »Bratstvo-jedinstvo« na poteku Kranj—Ljubljana na področju občine Šiška v tem, da se v prvi fazi izvede priključek na rekonstruirano Celovško cesto.

Podrobnejša navedba nekaterih nalog je vsebovana v Dogovoru o temeljih družbenega plana občine Ljubljana-Siška za obdobje 1981—1985.